Jazanь: *Bezemenski.*
Cevirəni: *M. Myşfiq.*

QOLCOMAQ ISJANЬ.

Oj bu aƣьr ujqu, bu kinli çanbaz,
Bəni jer jyzyndə gəzdirdi bir az;
Qəlbimi, ruhimi, fikrimi caldь.
Bu şura marşьna gətirdi saldь.
Mahal--qomda masa yzərində mən
Tyfəngim janьmda uzandьm birdən.

———

Kənddəki isjanlar dyşdy jadьma
Bu əsgi xatirə jaddan silinməz.
Ada qomsomolu? zənnimcə əsla!
Coçuqmu, marsьmь bunlar, bilinməz.
Qar jьƣьnь kibi sojuq vucudlar
Doşəmə ystyndə sərilmiş jatar.

———

Bənsə tapşьrьƣь ədərim erkən.
Və bir vaƣon tezes gətirmişəm bən.
Mən təkənlə gəldim şura belə—
Degil marsьlarьn cəkmələrilə.
Qarьn ustundə şinel
Jьldьzlar kibi gozlər.
Danьşьqlar şirapnel
Havajь parcalar, didər,

———

Qalq!
Donmuş vyçud çanlandь.
Səssiz jatan ojandь.
Joruƣun səslərdəki həjəcan, sozləri.
Hec anlaşьlmaz.
Ajaq kimin, baş kimin
Bunu hətta ajramaz ozləri.

———

Bir an sonra bədən təbəqələri
Bir an sonra birər-birər domuqdu
Hava kibi imdi onlar sojuqdu.
Həpsi verib irərijə ozyny
Dinləjirlər Vajonqomun sozyny.

———

Mahal qomun adьndan:
Bilirsiniz dyşmanlar.
Gabanlardan cьqdьlar.

———

Hokymətl qoru!
Qolcomaƣь ləƣv et!
Toplaşьn!..
Jarьm saat sonra.

———

Danьşьqlar hərarətli səmimi.
Dort nəfəriz quşədə.
Kecdi aƣьr zəmanlar.
Şirin sohbət icində

———

Vasutqa, Sevitalof, Mişqa
Dişlərində isti loqma.
Vasutqa qorqur nədənsə
Qapьlmьş bir acь hissə.
Səssiz durmuş jerində
Qorqusunu gizləjir gozlərində.

———

Vasutqanьn aƣzьnda
Kilidlənmiş sozləri.
Onlarь mən olsajdьm.
Typyrərdim irəri
Kopyklənir sohbəti Svetlofun
Dejir: fikri boşdur Narqomprosun.
Qomsomolu bizləməkmi?
Bu iş bizə koməkmi?
Qomsomollar onsuzda
Çəbhədə vuruşmada

———

Jalnьz bir mybahisə
Kifajət edər.
Başladьm syrəçək
Sabaha qədər.

———

Kulan gəncdir qьrpьnьr
Dort ajaƣa cьrpьnьr.
Vasutqa ƣururlanьr
Qьzƣьn atь oqşajьr.

———

Uzadьb bojnunu,
Dəgişdi səsinin tonunu.
Xəsis gylyşyny saqladь, sonra
Hədər olaçaƣьz—dedi—onlara.

———

Dur bir qьzƣьn sьcrajьş!
Uşaqlarda axtarьş,
Gozlərini acdьlar,
Kinlərini sacdьlar.

———

Dəgişən jyzlərin sozləri qьlьnç
Kəsgin jьldьrьmdь dyşyncələri
Əsgərdə vuruşdan donərmi geri.

———

Jenə mybahisə, jenə danьşьq,
Bu məktəb haqqьnda dəgildi artьq
Qomsomollar necə mohkəmləşməli
Dyşmənin ipini necə eşməli?
Kənddəki qolcomaq hilələrindən
Sьnfi mybarəzə məsələlərindən
Sohbət ejləjirdi hamь maraqla
Aləmə sьƣmajan bir iştijaqla.

———

Biz unutmamьşьz şiarьmьzь
Artьq kəsirimiz, qərarьmьzь
Biz dajьma olkədə getsəkdə jenə
Jenə qoşaçaƣьz hərb çəbhəsinə
Biz bir gynəşizki sonən degiliz.
Sьnьf qavqasьndan donən dejiliz.

———

Dajaƣь parladь birdən Mişqanьn
Gordym izlərini jerdəki qanьn.
Mişqa bir daldaja soqdu ozyny.
Uzaqdan işidirdik onun sozyny:
«Joldaşlar jaxşь iş gorməmişəm bən.
Uzvluq haqqьnь verməmişəm bən.»

———

Qarşьndakı parьltь
Şələqmidir qanmьdьr?
Bu sьnьf ƣavƣasьnda
Aqan mənim qanьmdьr!

———

Qoj gordygyn daxmalar
Qoj bulansьn al qana
Acь dujƣular versin.
Hər tərəfdən baqana.

———

Ej qomsomol sən əlləş
Bir az daha mohkəmləş!
Kecmişdən nə qalmьşsa
Daƣьlaçaq solaçaq
Jeniliklər qurulub
Dynja bizim olaçaq.

———

Unutma işçilərin
Biz də qьzьl əsgərin,
Soluƣun, aç baqьşьnь

———

Onlar tifdə, sojuqda
Davaja gondərilmiş.
Corək ycyn, sylh ycyn
Ƣavƣaja gondərilmiş.

———

Qolcomaqlar buƣdajь
Kilidlərir ambarda
Əməkcilər aç qalьr
Fabriqdə, Zavodlarda.

———

Bizi hərbə sovq edən
Mohybbət degilmidir?
Bьraq bu son dogyşdə
Gozymyz qьrpьnmasьn
Qəlbimiz cьrpьnmasьn.

———

Joqsullarьn daxmasь
Şənlənsin zaman-zaman
Daxmaja sylh, saraja
Qonsun atəş və isjan

———

Bu hərb bizi iftiraja byryjən
Bizi sьnьf ƣavƣasьna syryjən
Basdьrьlmьş jemli ambar ystyndə
Jatanlara qorqunç ibrət dərsdir.
Joqsullara sьnьfь qyvvət dərsdir.
Bu onlarь qarşьmьzda əgildir.
Bu intiqam dəgildir.
Dyman
Sejrək
Qar səslənir
Addьm alьr altь bolyk
Altьsьda—qatь bolyk.
Aƣьzlarь kilidli
Baƣlь həpsinin dili.
Irəri
Qar sovurur
Dyman sejrək
Qaranlьƣь kecərək
Gozlər m a j a q
Həpsi s a j a q.
Jyrəklərsə bir cəkilmiş tətikdir.
Baqьşlarsa dim-dikdir.
— Hərbə, hərb
Fikrləri qarьşьq
Nəzərlərində ьşьq
Jolu etmişlər jarь
Sejrəkdir addьmlarь.
Çəbhəjə qyvvə ver
Qolcomaƣь qovmalьjьz.
Gozlərini ovmalьjьz.
Baq əngina
Sьq dibcigi dirəginə.
Baq orada
Qarşьda.
Çajnaƣь titrəjən bir bolyk gəzişir.
Onlar bizim ujqu bilməz dəstələrdir.
Doƣru baq, iti baq!
Zirək ol
Qomsomol
Qarşьda jьldьrьm
Ateş, qьrbanç dəgdi ələ.
Qarşьda bir vəlvələ
Dyşdy caja kimdisə.
Hərbə-hərbə
Bytyn dəstə.
Ej Vasqa aƣlama
Jyry cьq təpəjə
Bu dyr sərhəd gorynyr.
Vasqa ilə birlikdə
Yc nəfərdir qacaraq
Dajanmadan syrynyr...
Gedirdilər çəbhəjə
Bir dibcik şaqaƣьna
Jyzy mydhiş....
Əli kecli caqmaƣьna.
Caqmaƣa bir əmr
Sovitlovun ateşi gyrladь
Vasqanьn bədəni qar ystə fitladь.

———

Xysusən Zəjifləmiş
Olduƣum bir zamanda
Bən goryrəm ozymy
Bu dogyşly mejdanda.

———

Bə'zən getsəm ujquja
Hec ujuja bilmirəm
Və başьmь jasdьƣa
Rahat qoja bilmirəm.

———

Hər an ujuldajьram
Əlim qolum jaralь
Dyşyncəm keşməkeşli
Xijalьm firtьnalь.
Bir saat gecir jenə
Anьb kecən həjatь.
Gozlərimdə çanlanьr.
Kecmişin hadisatь.

———

Goryrəm son gynlərin
Sərt amantьzlьƣьnь
Və goryrəm gynlərin
Qanlь qьzƣьnlьƣьnь.
Bir qarƣa alajьda
Gog yzyndə dolanьr.
Arpa buƣda, vaƣonla
Çəbhələrə jollanьr.

———

Qarşьmda uƣultulu
Iƣtişaşlar goryrəm.
Өnymdə yzy ystdə
Dyşən başlar goryrəm.

———

Jaƣьlar çəbhəsində
Jaƣunlu şah nişanlь
Mejitlər goryrəm ki,
Həpsi irinli, qanlь

———

Qabaƣьmda uculmuş
Hasarlar gorynmədə
Dirəgləri əgilmiş
Divarlar gorynmədə.

———

Qulaƣьmda bir qadьn
Qьşqьrьƣь səslənir.
Iki əçlaf divara
Sokənmiş gollələnir.

———

Qorqu zinkiri, acьq.
Ƣalibijjət saadət.
Arzularь icində
Cəkdisə də əzijjət.

———

Şura ƣəzetcisinin.
Gyrladь kənd də səsi.
Iş başьnda goryndy
Joqsullar qomitəsi.

———

Salam sənə otaƣьm
Salam sənə jataƣьm.
Corək qьrьqlarьnь
Jejib rahat jatalьm.

———

Qoutisgi və Pebel
Stul ystyndə durmuş
Engelis vərəqələrinin
Dodaqlarьnь burmuş.

———

Bənim oqumadьƣьm
Bir şej joqdur zənnimcə
Dərd ev dərdidir təkcə

———

Buraq acьqlanmajь.
Өzynə gəl bir qədər.
Kim bilir bəlkə məni
Sətirlər kolkəsində
Vurarlar oldyrərlər.

———

Nə olsun mən qurtarmazsam.
Bir başqasь qurtarar.
Cynky mənim ardьmda
Daha jyksək baqьşlar
Daha məhkəm qollar var.

———

Kitab jьƣьnlarь bizə səslənər
Jenə danьşarьz bir vəqt gələr.
Bizə jorulmaqda lazьm otaƣьm.
Corək qьraqlarь jejib jatalьm.